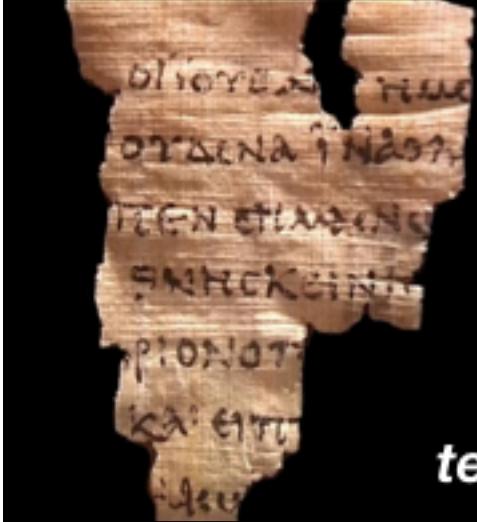

*Embracing
the Bible*

Can we
trust the
text?

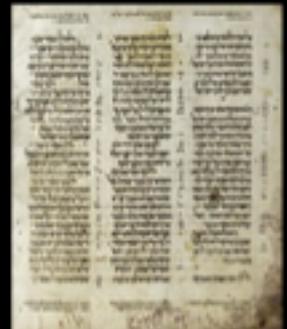
textual criticism

The Hebrew Bible aka
the Old Testament

Leningrad Codex
(AD 1009)

Aleppo Codex
(AD 950?)

masoretic text

The New Testament

Codex Sinaiticus

A page from the Codex Vaticanus, the oldest manuscript of the NT until the discovery of the Codex Sinaiticus

How Does the New Testament Measure Up to Other Ancient Books?

Title of Ancient Book	Date It was Written	Date of Earliest Manuscript	Number of Manuscripts
Homer's 'Iliad'	700 B.C.	Unknown	643
History of Herodotus	425 B.C.	A.D. 900	8
Josephus' 'Jewish Wars'	A.D. 70	A.D. 400	9
Histories of Tacitus	A.D. 100	A.D. 900	20
New Testament	A.D. 35-100	A.D. 125	5,735

textual criticism made easy

The book si heavy

A book is heavy

The Bible is heavy

The book is hard

The book is not heavy

Ιερείστες ἀτενίστρειοι εἰ σπέρματι εἴη
τοι γενετήριο πρήστης· γάλα κοφθῆ μαγήτη
οἰς· μητρὶ μαδωίσει εκκινάτε ταῦτα οὐρανοῖς;
Ιερεῖς· τι σέβητε καὶ φέρετε στέπη καιούκετο
βανάνην· μυρτιάνην μυχηλαύρεκκαν
Ιερεῖς· τέρπετε την τελείην ήσου· πατέρα καὶ
ζελωτιστανόδηλον έντηλην θεούς μηνί^ς
Θετὶ ερτοτόνει διοικεῖτε τελεταρχανούς· ιτ
Υπερηφανίαν Κατερού μητροπλανηνόν
ονικούν ειλαναν διεκθερίου εξε· ογκωνούν
τραν ασματούχην στρέματα τερετερέ
ειλον οναργαντούρειον
Ιερεῖς· ἀπορτούστε τηρογράμμηταν
Ρε· καταφύγετενηνός ημινέρημεν εαλα,
γενατεριτούρηγενη θημαν κατερασού να
τηνην· κατηναν καταλέκην αττοτημαν
ναος εν εαν ωνης συε· αιματεστρέματον
ειστε εινεργεια· και ειτετεροτερετε
στητην τυνανην· ιτικειν άστρον· φημ
μετε στησει μηδερα· η βεκεο μητραλον
την· την·

The Septuagint
is the one of the
most important
Bible translations
you might never have heard of

642 Τῇ δέκατῃ τῇ δευτέρᾳ σπινάζθρονοι οἱ δρυγοί τοι
εἰ τῷ πατερὶ λαῷ, οἱ ἵερεις καὶ οἱ Δευτεροπάτερες
χρυσαριά, ἐπιστήμονες πρὸς πάντας τοὺς λαούς.
Καὶ εἰρούσας γεγραμμένον δὲ τῷ πάντα, ὃ λέγεται
τῷ Μωυσῇ, σπους καποκιρύκωνος οἱ δρυγοί, λέγεται
δορτὴ δὲ μηρὶ τῷ ἑβδόμῳρ, καὶ δυτικαὶ σπινάζθροι
δέσμοι ταῖς πάλεσιν αὐτῶν καὶ δὲ τερασσαῖοι
ιεροί, ἔβλεψε τοῖς τῷ ὄρος, καὶ ἐνέγκατε πέτρα
ια, καὶ φύλλα ἔιδου δασέος, ποσῆσας σφράγιον.
Καὶ ἔβλεψε δὲ λαός, καὶ ἴρεγεται, καὶ [1]
σκηνὰς διέτη δὲ τοῦ δώματος αὐτοῦ, καὶ δέ
καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς οἶκου τοῦ Θεοῦ, καὶ δέ
καὶ ἔντος πύλης Ἐφραΐμ. Καὶ ἐποίησεν
οἱ ἐπιστρέψαντες διπὸς τῆς αἰχμαλωσίας,
ἐν σκηναῖς ὅπε αὐτὸι ἐποίησαν διπὸς ἡμέραι
οἱ νιοὶ Ισραὴλ ἔντος τῆς πύλης.
643 ΝΕΕΜΙΑΣ
τῇ δέκατῃ τῇ δευτέρᾳ σπινάζθρονοι οἱ δρυγοί τοι
εἰ τῷ πατερὶ λαῷ, οἱ ἵερεις καὶ οἱ Δευτεροπάτερες
χρυσαριά, ἐπιστήμονες πρὸς πάντας τοὺς λαούς.
Καὶ τὴν θαλάσσαν ἔπειτα
τοῦ πατερὸς αὐτοῦ, οἱ δρυγοί, καὶ δυτικαὶ σπινάζθροι
δέσμοι ταῖς πάλεσιν αὐτῶν καὶ δὲ τερασσαῖοι
ιεροί, ἔβλεψε τοῖς τῷ ὄρος, καὶ ἐνέγκατε πέτρα
ια, καὶ φύλλα ἔιδου δασέος, ποσῆσας σφράγιον.
Καὶ ἔβλεψε δὲ λαός, ποσῆσας σφράγιον.
13 περιποταν δὲ αὐτῆς. Καὶ ἐπὶ ὄρος Σα
τον τρεῖς αὐτοῖς ἔξ ούρανον, καὶ θωκο
14 εἰ πάρον δληθείας, προστάγματα, κα
τὸ σύμβατόν σου τὸ ἄγυνον ἐγνέριο
προστάγματα καὶ νόμον ἐνετείλω αὐτῷ
τον. Καὶ ὅρτον ἔξ ούρανον ἔδωκε
τον. Καὶ τέτας ἔπειτας ἔπειτας ἔπειτας

**The NT writers are quoting
from the Septuagint, not the
Hebrew Bible.**